

L a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 4. Zettortdeenâ 24tâ Janwara 1835.

Zaunas sinnaſ.

Zegahjuſchâ gaddâ Bircſchu un Gallas draudſe dſimnuſchi 225 behrni, 117 puischi un 108 meitaſ, 3 pahri dwoihniſchi. Mirruſchi 121 zilweki, prohti 68 wihriſchi un 53 meitiſchi. — Wirmureiſ pee Deewa galda gahje 112 jaunelli, prohti 106 meitaſ un 6 puischi. Jeſuſ wakkarinu baudija 4894 kriſtiti zilweki eekſch 2 reiſahm. Laulati tappe 39 pahri. L.

No Leelaſ Eſereſ. Zo wakkaru preekſch ſwaigſneſ deenaſ leela ſturme zehleſ un lihds pat puſſ nakti ar ſtipreem johneem puhte tâ, kâ ehkaſ briſſcheja, dakſtini no jumteem noſweeſti un daudſ lohgu glahſeſ iſdauſitaſ tappe; un kahdaſ ſkahdeſ wehl meſchôſ un uſ juhru buhſ notiffuſchaſ! — Bet ſwehtam rihtam nahkoht wehſſch ſtundu pa ſtundu nogurre un laiſſ pagalam fluſſ un meerigſ palikke tâ, kâ ne ſalmiſch kuſteja, un tahdſ pat wiſſu to deenu bija, ittin ka teem zilwekeem to rahdiht grippedamſ, ka pehz daſchadeem neddelas darbeem un puhlineem ſwehta deenina irr fluſſi un meerigi jaſwehti; un kâ wiſſuſ laudiſ tahdâ dahrgâ dubbultâ ſwehtâ deenâ mihligi uſ Deewa-nammu aizinadamſ.

— g.

No Seemel-Amerikaſ. Weenâ zeemâ netahlu no tahſ pilſehtaſ Norfolk, kurrâ kahdi 1300 (weenſ tuhſtohſch un trihſ ſimti) eedſiſwotaji rohnahſ, dſihwo taggad wezziga ſeeuina, ko tahdaſ eedohmaſ irr prahtu pahrnehmuchaſ, ka ta ſewi par wiſtu turrahſ. — Winnaſ raddigan darbojahſ tai to iſrunnaht, bet ta palikke zeeti pee tam, ka winna eſſoht wiſta. Taggad uſ daktera padohmu winnai tohp wehlehtſ pee ſawaſ fluſſaſ ahrprahtibaſ palikt. — Winna kahdâ wezzâ drahnu-neſſama kurwi ſew ligſdu eetaiſſiſuſe, un ik puſſdeenaſ meerigi uſ trihſ

Ullenderu-ſeereem ſehdedama, zerre tohſ pehz ſeptinahm neddelahm iſperreht.

No Eſtrekeru-ſemmeſ. Pee Moſt pilſehtaſ kahdâ zeemâ irraid behrnſ, kaſ beſ uſ-raudſiſchanaſ weenſ atſtahtſ — deewamſchehl no zuhkahm apehſtſ tappiſ. —

— g.

Semmeſ laudim derrigaſ ſinnaſ un padohmi.

1. Kahdu labbumu warr eedſiht no leelahm nahtrehm?

Leela nahtre, kaſ, kâ labbi ſinneet, patte, ne ſehta, ne ſtahdita, no ſewiſ ſehtmalldôſ, uſ wezzahm krahmattahm, pee pakſcheem un ſchurpu turpu aug, leclu karſtumu un leclu auſtumu panefſ, un ko kâ neſahli kur atraſdami iſdeldejam, tomehr zilwekeem un lohpeem gauſchi derriga ſahle. Winna labbi iſauguſe, lihds 7 pehdas angſta teek.

Auguſt mehneſcham iſeiſoht, Septembram nahkoht, kad nahtreſ jau gattawaſ (to warr paſiht, kad lappas jau ſahk noſaltin un kazzenſ jau dſeltanſ jeb tumſchi ſarkanſ mettahſ un ſehkla weegli no ſehnuſahm ſchkirrahſ), tad no-greeſi winnaſ turwu pee ſafneſ, bet ne aiſmirſti zinduſ maukt, pee ſcha darba eedamſ. Iſ-plahti nu winnaſ lihdsenâ weetâ, lai kahdaſ pahri deenaſ kaſt, un nobrauſi lappas. Irr taſ padarrihtſ, mehrze, mihdi un paifi winnaſ kâ kannepejuſ. Nahtrejuſ, ko ſchahdai eedabujiiſ, aiſweddi uſ pilſehtu, un labbu kapeifu dabbuſi, jo no winneem teek taſ audekliſ auſtſ, ko Wahzeſchi neſſeltuſ ſauz. Bet labbaſ kad mahjaſ ſeeweſchi paſchi labbi ſmalſi ſaſprehſch un pehzlaikâ audekli woi paſchi walka, woi pahrdohd. Nahtrejuſ daudſ baltakuſ warr ballinaht, ne kâ kannepejuſ.

Gattawa nahtrsehkla teek wistahm dohta, lai seemâ agri sahî deht. To paschu arri darra kalte- tas nahtra lappas, uhdeni wahritas un zittai bar- ribai peejauktas. Ir sirgeem labpraht ausahm fausas nahtrsehklas un lappas peejauz: fakka, sirgi no ta wesselligi turrotees un meefahm nem- motees.

Kad zeeta, wezzu lohpu galta ne zaur kahdu wahrischanu mihssta dabbujama, tad wahri winnu ar nahtru lappahm; tahs galta atmeek- sche zaurzaurhem un tai nekahdu nelabbu garschu astahj. — Zehla, prischah galta jo ilgaki tur- rahs, stary nahtru lappahm glabbahra. — Wehschi, stary prischahm nahtrhem litti, ilgi dsihwi paleek, tà ka tohs tahlû zellu west warr.

Leeleem lohpeem nahtres lohtri derrigas; goh- wis, nahtres ehbuschas, wairak peena dohd un stipraki eeksch meefahm turrahs.

Nahtru faknes derr, fur aug, pahrliek siml- tainu un weeglu semmi wairak satureht kohpâ. Ur schahm faknehm arri warr skaisi dselteni pehrweht.

Beregow.

Nahwes peeminna.

Paschâ pirmâ seemas swehtku deenâ nomirre Gramsdes mahzitais Heinrich Adolphi pee- derrigeem un draudsei par leelu schehlumu, gan- drihs 62 gaddus wezs un 37 gaddus Gramsdes draudsei par dwehseles gannu bijis. — Zehschu gan daschâs gruhstâs flimmibâs bij gullejis, ne- weens nedohmaja ka Deews winnu tik ahtri no fa- wahm laizigahm darboschanahm atwahrtschoht; jo wehl weens patâ swehta garra spehka sawu gruh- tu ammatu pee leelas draudses walddija, dauds auglus tahs muhschigas dsihwoschanas nesdams. Wehl neddelu preekfch sawas mirschanas bij ap- kahrt braukajis sawu draudsi apmekleht, un tur gan arri saaugstejees, to kruhfschu sehrgu dabbuja, kurrâ nomirre. To deenu pehz jauna gadda winnu glabbaja. Grohbines aprinka prahwests, ar kurre 40 gaddus draugi bijuschî, winnam skaisi Wahzu behru walldu turreja; pehz ta Preekules mahzitais Latweeschu draudsei no ta

nelaika ganna peedsihwoteem preekeem un beh- dahm, un no wianna padarriteem tizzibas un mihlestibas darbeem isteize, un peederrigu drau- des lohzecku noskummufchas firdis no Deewa wahrda eepreezinah, un beidsiht wehl pee kappa Bahtes mahzitais draudsi ar jaukeem Deewa wahrdeem usrunnaja. Zik augsti draudse nelaiki isturrejusi, un zik firsniigi to mihlejusi, gan jaw no ta leela pulka warreja pasiht, kas bij sanah- zis winnam pehdeju gohdu parahdiht, jo basniza, fur prett 3000 (trihs tuhstohscheem) zilwekeem faetohht, tik pilna bij, ka ne zauri speestees newar- reja, un laukâ wehl ohtru tik dauds kauschu stah- weja; — bet wehl labbaki to parahdija tas no- skummis waigs kas pee wissa schi pulka bij re- dsams, un tahs nekaitamas pateizibas un sehro- schanas affaras kas us kappa birre. —

Winsch gans irr bijis pehz Deewa prahta, un gannijis Deewa gannamu pulku ar sinnaschanu un sapraschanu (Jer. 3, 15.); tad arri, kad dauds us taisnibu weddis, spihdehs kâ swaigsne muhschigi muhscham. (Dan. 12, 3.)

H. G. R.

Semneeki apdseed wezzu tikfumu.

Meld. Zau wissi zeemi preezajahs.

1.

Nohst, nohst tu wezza buhschana
Ur sawu pohstischannu!
Mums aust jauns rihts un zerriba,
Us jaunu dsihwoschannu.

2.

Ur wezza wahrgu-buhschana,
Tu muhs gan laupijuse!
Un dsittâ grehku gruhstibâ,
Peepefchi eewedduse.

3.

Ur tew daschs turrigâ semturris
Eeksch dsittâ pohsta slihbe;
Zaur tawu nastu nogurris,
No dsihwes weetas slihbe. —

4.

Tad katram pahr mums warra bij,
Kas stipraks bij eeksch spehka;
Un wahjaks grimme dsittaki,
Eeksch pohsta un eeksch grehka. —

5.

Kad fainneek's frohgâ trumpedams,
Ne kohpe sehtu sawu,
Tur zaurahm naktim plihedams,
Lai riklê dattu dabbu:

6.

Tad kalpi to nofkattijahs,
Un pakkat darricht steidsahs;
Eeksch kuhtribas tik padewahs,
Un kâunnâ, pohstâ beidsahs.

7.

Nu, dshwe gabje krittumâ
Un tihrumi panihke,
Kad kohpeji ween flinkumâ,
Kâ mehra sehgâ twihke.

8.

Arr teefa tad ne taupija;
Parradus makscht spreede:
No kuhstim lohpus laupija;
Is mahjahm paschus sweede.

9.

Tâ wiffa laime isfudda,
Un laudim prahts panihke;
To gohd's un ihsta gudriba,
Eeksch kanninas nosihke.

10.

Ko fazzicht dauds? kauns firdi speesch,
Un pahrmett mums dauds kaunu;
Ikkatriis ko winsch pelnijs zeesch,
Kad gohdu nê, tad kaunu!

11.

Nu, slawehts lai tohp augstais Deewe!
Plaukst jaunas dshwes preeki!
Mehs augschup dohtees zenschamees;
Drihs suddihs wezji neeki.

12.

Jau laimes starri spihdeht fahk,
Un winnas faule zekahs:
Lai pakkat muhsch'ga laime nahk,
Un tumfiba safwekkahs.

13.

Jau femueek's mudri zillajahs,
Pee darba peeleeek rohkas;
Un jauki dshwoht wehlejahs,
Ne redseht wahrgu mohkas....

* * *

14.

Gan labbus laikus zerrecht warr,
Kas paschi us to dshfees;
Un debbes Lehws tohs swehtih's arr,
Kas turklat Winnu bihsfees.

15.

Det tas tik labbeem redsams klus,
Det wasankem buhs behdas;
To tahdeem wehl aikweenu buhs,
Wads, truhkums un firoshchdas.

Schampetri,
13tâ November 1834.

Uns Leitun.

Teesas fluddinafchanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserikfas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walst's 2c. 2c. 2c.,
tohp no Barberes pagasta teefas wiffi un ikkurri par-
radu beweji ta nelaika Briggesmuischas (Neuhoff)
fainneeka Kandrette Krischjahna usfaukti, ar sa-
wahm taifnahm prassichanahm un meleschanahm,
ja ne gribb sawu teefu saudeht, lihds 12to Merz f. g.
pee schihs pagasta teefas peeteiktees un sagaidiht, kas
pehz likkumeem taps nospreests.

Barberes pagasta teefa, 16tâ Janwar 1835. 3
(L. S.) T. Grifku = malleij, pagasta wezzakais.
(Nr. 16.) Ruhn, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Wiffi tee, kam kahdas parradu prassichanas pee ta
Brozzenes fainneeka Leibu Mikkela buhtu, par kurra
mantu konkurse spreesta, tohp usaiginati, lai sawas
prassichanas lihds 12to Webruar f. g. pee schihs pa-
gasta teefas peemelde, un tai terminâ sanahk.

Brozzenes pagasta teefa, 11tâ Janwar 1835. 3
(L. S.) ††† Jaunsemu Behrtul, pagasta wezzakais.
(Nr. 1.) Ed. Kreet, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

No Ekengrahwes pagasta teefas tohp pasluddinahts,
ka tas pee scha pagasta peederrigs lihdschinnigs fain-
neek's Uhbeku Indriks, leclu parradu deht pee schahs
teefas 11tâ Webruar f. g. uhtrupê us deenestu isfoh-
lihts taps.

Ekengrahwes pagasta teefa, 14tâ Janwar 1835.
††† Meschadruste Andrej, pagasta wezzakais.
(Nr. 2.) E. Bidder, pagasta teefas ffrihwera weeta.

Zittas fluddinafchanas.

Tanni 12tâ Dezember 1834 walkarâ pullsten 11
pee Dilischanza komtora Morela nammâ, pasudda us
eclu melna spohscha tabbaku dohse, pee wahka bij
daschadi masi gleemeschi peelihmeti un no farkanas
ahdas masa Zigarru dohse, abbas leetas bij eetihstas
fillâ nehspogâ. Kas scho leetu atraftu, tohp luhgts,

wianu nonest pee Notarius Alegibi kunga, skrihwera eelâ, kur winsch par to 2 sudr. rublûs dabbuhs. I

Rihgâ, pee Sinder=eelas eeksch mahller=kunga Leth namma weenu treppi augschâ, dsihwo kungs, kurrâm Stâ Nowember ap pufedeenu putnu=fun s nosubde. Bija konna, pufsohtru gaddu wezza, ne ittin leela, un gruhta. Galwa un aufis wianai bija bruhnaß, bet gariniski pahr galwu bija schaura, see-daina strihpe un pahr wiffu meesu un pee muttes bija atkal seedainas plekkes. — Kungs patß wianu irr au-dsinajis un, tabcht wianu lohri schehlodams, sohla pee z sudraba rublûs tam zilwekam dahwinagt, kaß woi scho sunnu paschu winnam atkal peeneffihß, woi winnam til skaidru sinnu dohs, ka warr dabbuht atpaffal. I

No Salkasmuischas tohp sinnamß darrihtß, ka tanni 21mâ Janwar 1835 un tannis deenâß pehz tam preeksch maltites no pulksten 10 lihds 12 un pehz mal-tites no pulksten 1 lihds 5 Wezz=Swahrdes muischâ uhtrupe tapß pahrdohsti, prohti:

1) galdi un krechli un zittas kohku=leetas no ma-gohnu kohka,

- 2) tahdas paschas leetas no prasta kohka,
- 3) dauds Dutschu krechli ar salmeeni un needrechm iepihiti,
- 4) Dambju dehli ar dambischeme,
- 5) glahses kas gaisu rahda,
- 6) smalki mahlu traufi, kas ne buht ne irr bruhketi,
- 7) glahses un karappes,
- 8) smalkas mahlu taffes
- 9) un zittas pee tehju dserfchanas geldigas mahlu leetas,
- 10) skahrdu traufi,
- 11) leeli skahrdu schkihwi, kur tehju leetas leek wirsû,
- 12) leeli un masi lukturi no missina un zitti apsudra-boti,
- 13) Elju lukturi un puzschkehres,
- 14) Madrazzes ar kiffeneem,
- 15) linnu audekla leetas, ka: galdu=brahnaß, sal-wetes, snalks un rupjs audekls, nehsoogi, dweeli u. t. j. p. ne buht ne bruhketi, gan balli-nati gan ne ballinati,
- 16) beesas willanu dekkes.

Kab schi uhtrupe Wezz=Swahrde buhs beigufesß, tad winna atkal tapß zelta Kursites muischâ, 17 wer-stes no Swahrdes muischas.

Salkâmuischâ, tanni 28tâ Dezember 1834. I

Naudas, labbibas un prezzu tirgus us plazzi. Rihgê tanni 14tâ Janwar 1835.

	Sudraba naudâ. Rb. Kp.			Sudraba naudâ. Rb. Kp.	
3 rubli 60½ kap. papihru naudas gelbeja	I	—	I pohds kannepu tappe maksahs ar	—	70
5 — papihru naudas —	I	38	I — linnu labbakas surtes — —	3	—
I jauns dahlderis —	I	32	I — — flitakas surtes — —	2	75
I puhrs rudsu tappe maksahs ar	I	50	I — tabaka — —	I	20
I — kweeschu — —	I	80	I — dselses — —	—	65
I — meeschu — —	I	20	I — sweesta — —	2	35
I — meeschu=putrainu — — —	I	80	I muzza silku, preeschu muzzâ — —	4	50
I — ausu — —	—	85	I — wihkschu muzzâ — —	4	75
I — kweeschu=miltu — —	2	20	I — farkanas fahls — —	6	—
I — bihdeletu rudsu=miltu — — —	I	45	I — rupjas leddainas fahls — —	5	—
I — rupju rudsu=miltu — — —	2	—	I — rupjas baltas fahls — —	4	15
I — firmu — —	I	50	I — smalkas fahls — —	4	—
I — linnu=sehklas — —	3	50	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un		
I — kannepu=sehklas — —	I	50	warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ		
I — timmenu — —	5	—	maxfa.		

B r i h w d r i f f e h t.

No juhrmallas-gubernementu augstas waldischanas pusses: Hofrath von Braunschweig, graham, pahrluhkotais.